



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POSWIĘCONY
 = = = = SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. = = = =

Przenumerata wynosi Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobnie ogłoszenia po k. 8, za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
 Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Filie: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p. A.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

OGŁOSZENIE.

Administracja Dóbr „OSTROWY” Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia MICHAŁA ALEKSANDROWICZA podaje do wiadomości, że na tartakach „Zagórze” (przy os. Kłobuck), „Blachownia” (przy st. „Blachownia” dr. żel. Herby-Kielce) i „Kocin” gminy Mykanów — 9 wiorst od st. Rudniki dr. ż. W. W.) jest do sprzedaży gotowy materiał tarty jako to; deski, bale, i t. p. różnych wymiarów, oprócz tego tarty przyjmują wszelkie obstalunki specjalne, poczynając od najmniejszych sum. Ceny bardzo umiarkowane — po za konkurencją. Z zamówieniami zwracać się należy bezpośrednio do zarządzających tartakami lub też do Administracji Dóbr poczt. st. Kłobuck. — Telefon № 305. Cenniki na żądanie. 0371

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
 II-ga Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
 Telefon № 4—77.

W czwartek, piątek, i sobotę
 z powodu ostatnich dni wielkiego tygodnia star. stylu przedstawień nie będzie
 OD NIEDZIELI CIEKAWY I WYBITNY PROGRAM.

II-ga Aleja **TEATR PARYSKI** Kinematograf
 № 19. Telefon 334.

W czwartek, piątek, i sobotę
 z powodu ostatnich dni wielkiego tygodnia star. stylu przedstawień nie będzie

REUMATYZM ZWYCIĘŻONY

Reumatyzm i artretyzm są to jedne z najbardziej rozprzestrzenionych wśród ludzkości choroby. Nie szczeni one nikogo, nie można ich nazwać chorobą bogaczy, podczas gdy pracujący fizycznie biedacy podlegają im w równym stopniu jak milionerzy: Grasują one zarówno w mieście jak i na wsi i jeżeli z jednej strony siedzący tryb życia, brak ruchu i nadmiar pożywienia czyni organizm podatnym dla nich, to z drugiej strony ani życie ruchliwe, ani wstrzemięźliwość nie są w stanie zapobiedz im, jesto prawdziwy bicz ludzkości.

Reumatyzm jest jedną z najczęstszych chorób. Formy w jakich się przedstawia są niezliczone, począwszy od bólów w stawach, męśniach, wewnątrzściach, a skończywszy na migrenie i nieznosnych neuralgjach, wyraża się on też w postaci najrozmaitszych chorób skórnych (egzema, psoriasis, pokrzywka, acnea i t. p.) pomijając już podagrę, piasek moczowy, bóle wątroby i nerek, wypadanie włosów i zwapienie naczyń.

Reumatyzm nie szczeni żadnego narządu. Poraża on skórę, nerki, wątrobę, pęcherz moczowy, żołądek, jelita, oczy i mózg. Wreszcie dostaje się do serca, a wówczas następuje koniec. Bez względu na to nanka nie jeszcze nie uczyniła w tym kierunku, nie wyjaśniła jego przyczyn i pochodzenia, zajmując się wciąż bezowocnymi sporami i do dola wzorajszego jeszcze szukała środka jak najracjonalniejszego. Z całego tego mroku wyłania się jeden tylko jasny fakt, po-

śladający w zaczątku rozwiązanie tego zagadnienia, mianowicie fakt, że reumatyzm związany jest ściśle z nadmiarem kwasu moczowego w organizmie.

Czy nadmiar ten jest przyczyną, czy też skutkiem reumatyzmu, czy powstaje przed czy po momencie kryzysu jest to już pytanie drugorzędne. Niechaj fizjologowie ślęczą nad nim.

Dla psąctwów i lekarzy bowiem ważniejszym jest samostwierdzenie, że reumatyzm nie ukazuje się bez kwasu moczowego a bez reumatyzmu kwas moczowy jeśli tylko jakimkolwiek bądź sposobem zmniejszymy ilość kwasu moczowego w organizmie, reumatyzm słabnie i zupełnie prawie znika. W ten sposób można utrzymywać, że skuteczne leczenie reumatyzmu znajduje się w prostym stosunku do spożytkowywania produktów wpływających na usunięcie kwasu moczowego. Skuteczne, acz bardzo względnie działanie litu salicylowego sodu, aspiryny i innych tem tylko daje się objaśnić.

Na tem też właśnie polega tajemnica cudownego wyleczenia, tego cierpienia za pomocą dopiero co wynalezione go przez genialnego chemika Chatelain'a preparatu i nazwanego Urodonal Chatelain'a. Kto zechce uważnie przejrzeć rozumowanie, które poniżej podaje, kto zechce choć trochę zastanowić się nad tem, zrozumie w jaki sposób możliwe są cudowne skutki, wzbogacające statystykę lekarską zwłaszcza gdy przypomni sobie, że każda dawka Urodonalu Cha-

telain'a rozpuszcza w sobie kwas moczowy 37 razy silniej aniżeli lit.

W ten sposób wykluczyć należy wszelką konkurencję. Rozpuszczony kwas moczowy przestaje być szkodliwym dla organizmu, gdyż nie zbiera się w nim, lecz podobnie jak i inne mniej ważne trucizny wydziela się na zewnątrz.

Niema więc obawy, że kwas ten zgęsi krew, wytworzy kamienie nerkowe, moczowe, lub też zólciowe że pokryje tętnice kamiennym osadem, czyniąc je kruchemi, a wreszcie, że mięśnie i stawy uciępią. W stanie płynnym kwas ten rozpuszcza się jak cukier w gorącej wodzie i wydziela się z organizmem wraz z moczem. Już w pierwszych dniach leczenia tym środkiem jest się radośnie zdziwionym brakiem zwykłego u artretyków cęglastego osadu w moczu, który to osad jest najlepszym wskaźnikiem chorobliwego stanu narządów. Należy zażywać Urodonal Chatelain'a regularnie przez 2 tygodnie aby się upewnić, że wszelkie bóle już ustąpiły i że można im zapobiedz na bardzo długi czas.

Po trzech miesiącach leczenia zupełnie ustępuje nadmierne tworzenie się kwasu moczowego następuje kompletne i ostateczne wyzdrowienie. Nie są to czcze słowa. Setki lekarzy i wybitnych profesorów poświadczyło, że teoria ta znalazła w zupełności potwierdzenie w klinice.

Jeden z tych lekarzy, znakomity internista zamieszkał w piśmie słynnego profesora Guichard'a w „Dzienniku Praktykantów” następujące godne uwagi i nie-

wyższe przekonywające słowa. Wypróbowałem jeden z nowych środków, a mianowicie Urodonal Chatelain'a, którego rezultaty istotnie są niezwykłe. W żadnym wypadku skutek nie był ujemnym.

Artretycy zażywający Urodonal Chatelain'a przez 10 dni, co miesiąc według przepisu w dawce 3—4 łyżek od herbaty pozbywali się zupełnie swoich cierpień jedni reumatyzmu, drudzy kolek nerkowych, jeszcze inni migreny.

Takie systematyczne sączkowanie kwasu moczowego zapobiega nawrotowi choroby.

Słowem wszystkie prace medyczne świadczą o tem, że całkowity kurs leczenia Urodonalem Chatelain'a polegający na zażyciu do 3 butelek tego środka, spowodują upust kwasu moczowego dostateczny, żeby nawet najbardziej zapuszczonego organizm oczyścić i w ten sposób radykalnie uleczyć reumatyzm, podagrę, piasek moczowy, migrenę kamienne zólciowe i skórne choroby, jeśli do tego jeszcze nadmienimy że poza temi wszystkimi swoimi własnościami Urodonal Chatelain'a posiada jeszcze tę przewagę, że jest zupełnie nieszkodliwym w największych nawet dawkach, że nie wpływa szkodliwie na żołądek, na serce, na nerki, ani też na mózg, to zmuszeni jesteśmy przyznać, że leczeniu za pomocą tego środka towarzyszyć musi wielkie powodzenie i że w zupełności zasłużył on na przychylnie przyjęcie w Akademii Umiejętności.

Dr. Bionard.

Urodonal Chatelain'a jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Wystrzegać się szkodliwych dla zdrowia naśladownictw

Żądajcie zawsze z firmą wynalazcy

CHATELAIN'A

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Częstochowa Aleja III-cia dom własny Egz. od r. 1887. Telef. 260

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONANY W A
 RZĘBY POMNIKI, ROBOTY SUDO-
 WLANE I KOŚCIELNE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wrobów z cementu Ceny Najprzystępniejsze

OGŁOSZENIE.

W Dobrach „Ostrowy” poczta, Kłobuck są do sprzedania jaja do wyłogu od kur nadzwyczajniejszej oryginalnej rasy Goudany, sprowadzonych z Francji. Cena 1 sztuki kop 10. Opakowanie i przesyłka na koszt kupującego. Administracja Dóbr „OSTROWY”.

EGZAMINY

w 7 klaszku Komercyjnej K. Andrzejczakowa w Częstochowie III Aleja Nr. 60 trwają w dalszym ciągu na rok zaś szkolny przysły rozpoczyna się 1/11 Maja b. r. Podania przyjmuje codziennie Kancelaria od 9-tej do 3-ej po poł.

Spiryty denaturowany do palenia mocy 92°

w cenie 1/4 wiadra 50 kop.

„Poleca skład win”
K. Krakowiecki
dawniej
Rektyfikacja Warszawska
II-ga Aleja № 24 tel. 2-53

O własne dobro.

(Kilka uwag o naszych uzdrowiskach).

Zbliża się czas wyjazdu chorych do uzdrowisk. Na czasie więc jest kilka uwag pod adresem osób, wybierających się na odpoczynek po wycurzającej pracy w handlu, przemyśle czy innym zawodzie, również pod adresem chorych, szukających ulgi w cierpieniach.

Sprawę poruszył niedawno sam lekarz w warszawskim towarzystwie by glienicznem. Na zebraniu tem dały się słyszeć krytyczne zarzuty co do biegu spraw w naszych uzdrowiskach, wypowiedziane przez specjalistów, lekarzy w uzdrowiskach, a więc głosy najpoważniejsze w danej sprawie.

Jeden z lekarzy zaznaczył, że w naszych uzdrowiskach właściciele wili, maszyniści a nawet posłańcy zajmują się polecaniem lekarzy przybyszających chorym. W normalnym porządku rzeczy tak być nie powinno, bo przecież sami lekarze ordynujący zwykłe kleriją chorych do odpowiednich lekarzy w uzdrowiskach. Oni sami wiedzą najlepiej, który lekarz w uzdrowisku prowadzić będzie dalszy ciąg leczenia chorego. Zdarsza się więc, że chory wraca z uzdrowiska w stanie zdrowia gorszym, niż wówczas kiedy wyjechał z miasta. Zdarsza się, że chory zamiast do właściwego lekarza w uzdrowiskach, poleconego mu przez lekarza domowego, w mieście, wybiera sobie sam, lub, jak wspomnieliśmy już, z porady właściciela wili, maszyniści lub posłańca, innego lekarza, który, nie zając chorego tak dobrze, jak lekarz domowy, rozpoczyna właściwe nowe leczenie, zamiast prowadzić dalej poprzednie. Koniecznym więc jest kontrakt lekarzy w uzdrowiskach naszych z lekarzami domowymi, wysyłającymi chorych do uzdrowisk. Zdarzają się w uzdrowiskach niepożądane operacje bez wiedzy lekarza domowego, zdarza się wiele rzeczy niepożądanych, o których mówili sami lekarze uzdrowisk na posiedzeniu w warsz. tow. by glienicznem.

Bywają też wypadki że chory sami sobie ordynują kąpiele w naszych uzdrowiskach bez wszelkiej porady lekarskiej. Skutek tego domowego leczenia bywa częstokroć fatalny.

Zwrócono również uwagę, że koniecznym warunkiem dobrego funkcjonowania uzdrowisk jest powierzenie kierownictwa uzdrowisk lekarzowi, nie prywatnej administracji. Tak jest już w Galicji.

Wkrótce, w d. 3 maja ma się odbyć w warszaw. tow. by glienicznem, zebranie Komisji lekarskiej, która opracowuje odpowiedni referat w sprawie wielu niedomagań w naszych uzdrowiskach. Referat ten ogłoszony będzie w pismach lekarskich i wydawnictwach periodycznych naszych uzdrowisk. Pożądanem byłoby spopularyzowanie tych wszystkich niedomagań i wskazań potrzeby reform w wielu sprawach w naszych uzdrowiskach przez naszą pracę codzienną — ku pożytkowi tych osób, które wiosną, latem lub jesienią odwiedzają uzdrowiska krajowe, zamiast jechać do badów niemieckich.

L. M.

Częstochowa 21—IV—13.

BELKI ŻELAZNE

BLACHY:
ŻELAZNE CYNKOWE
POCYNKOWANE
RYFLOWANE
CEMENT i GIPS

TOW. AKC. „Ł. J. BORKOWSKI”

Częstochowa, ul. Piotrowska — № 2, — Telefon № 70.

DRUT I GWOŹDZIE

SZRUBY - NITY -
ORUCIA z BIAŁEGO METALU
ODLEWY ŻELAZNE
SMOŁA i PAPA

Mehoffer.

(Sylwetki artystów, wystawiających swe dzieła na Wystawie Sztuk Pięknych w Częstochowie).

Gdyby mnie zapytano o dzieła, w których twórczość malarzy polskich sięga najwyższych szczytów, bez wahania wymienilibym i tytaniczny „Gruwald” Matejki, „Czwórka” Chelmońskiego — ten bezcenny skarb Muzeum Narodowego w Krakowie, dalej, drogą wizję naszej przeszłości, które Wyspiański wymalował chęcią, jakby na Niebie, projektując do okien Katedry na Wawelu swe witraże, budzące w duszy przelężyma cudowną pieśń o potężnych postaciach: „Kazimierza Wielkiego”, „Sw. Stanisława” i „Henryka Pobożnego”, wreszcie równorzędnie z tymi arcydziełami Sztuki polskiej postawiłbym — projekt polichromii Katedry Płockiej, genialne dzieło Józefa Mehoffera, skazane na zagładę, dzięki nieszczęsnemu obskurantyzmowi. Nie obudzili nas głos „Zygmunta”, rozkołysany fantazją Wyspiańskiego. Nie dotarło „Wznijdź Potęgo” do tych serc, które zlekły się pełnych tajemniczej grozy, pozagrobowych postaci Wyspiańskiego — oczekujących Wyzwolenia. Jak Wyspiańskiemu na Wawelu, tak Mehofferowi nie pozwolono całym Majestatem skończonego arcydzieła zająśnić w Katedrze Płockiej. Oba te dzieła przewyższyły miarą swą potrzeby i wymagania wszechmocnych barbarzyńców i zostały zastąpione nadobnemi malowaniami partaczków.

Prof. dr. Stanisław Estreicher powiada o Mehofferze, że należy do najlepszych uczniów Matejki, albowiem najlepszymi są ci, którzy od swolch nauczycieli nie przyjmują żadnej istotnej cechy. Najlepszym moim uczniem, rzekł Ruskin, będzie ten, który pójdzie własną drogą. Zdanie rzadko przez profesorów wygłaszane, zdanie, które wszędzie i zawsze złotem głosemki ryć należy. Kto mówi sztuką, mówi otwarcie. Ani naśladowanie mistrzów, ani naśladowanie natury sztuką nie jest. Najwyższe miejsca w sztuce zajmują najścisłej zarzysowane indywidualności. Walka z indywidualizmem w sztuce — to poprosu walka ze sztuką, walka z istotą nieśmiertelności największych mistrzów.

Mehoffer kształcił się w czasach, kiedy o sztuce malarskiej głośno u nas jak najfajszysze pojęcia, z jednej strony przykładając zbytnią wagę do anegdoty w obrazie, z drugiej akcentując potrzebę fotograficznej ścisłości w odwzorowaniu natury. Przeszedłszy przez Paryż, zetknąwszy się tam z malarstwem europejskim, artysta mógł w pracowni Bonnata, gdzie pewien czas studiował, ile w Luwrze i na wystawach — uświadamili sobie Mehoffer istotę twórczości artystycznej, a zwłaszcza rolę linii barwy w obrazie. Rozwijał się wciąż jako tegi rysownik i kolorysta, jest zaś dzisiaj jednym z rzadkich u nas, wybitnych talentów kompozycyjno-dekoracyjnych. Wielkie uświadczenie artystyczne jest zasadniczą cechą talentu Mehoffera. Dał mu wyraz nie tylko w kilku rozprawach, z których „Uwagi o sztuce” (1897) są najważniejszym teoretycznym manifestem artystów naszego pokolenia — ale i w jego twórczości malarskiej przebiega się ono na każdym kroku. To nie intuicyjne wirtuozostwo, to owoc pocucia, dokąd artysta dąży.

Z pośród długiego szeregu prac, które ustaliły sławę malarską, krakowskiego profesora akademii sztuk pięknych, Józefa Mehoffera, najpopularniejszymi są: obraz, przedstawiający rzeźbiarza (Konstantego Laszczykę), siedzącego przy plecyku w pracowni; następnie portret, zatytułowany „Splewaczka” który w roku 1900 zdobył sobie wiele uznania na powszechniej wystawie paryskiej, a wreszcie przepyszne witraże, którymi ozdobił katedrę w Fryburgu szwajcarskim, otrzymawszy pierwszą nagrodę na konkursie międzynarodowym.

Na częstochowskiej Wystawie Sztuki twórczość prof. Mehoffera reprezentują dwa znamienne dzieła. Jedną — „Trójca Sw.” — to kategoria owych mehofferowskich wizerunków — drugie dzieło, zatytułowane „Problem harmoniczny” zapoznaje nas z Mehofferem portreciście, mistrzem barwy i rysunku, który przemawia do nas doskonałą charakterystyką typu oraz z harmonijnem zestawieniem różnorodnych czerwonych odcieni.

Oba wyżej wspomniane dzieła wśród publiczności zwiedzającej częstochowską wystawę sztuki nie budzą ani takiego zainteresowania, ani uznania, na jakie zasługują. Byłoby może inaczej, gdybyśmy trochę więcej odczuwali potrzeby poznania istotnej sztuki. Ten, kto chce poznać głębiej i urok dzieł, dotąd dla niego niedostępnych, niechaj sobie uprzymi słowa Schopenhauera: Przed obrazem należy stawać jak przed monarchą, czekając, czy i kiedy do nas przemówi. I jak do monarchy tak i do obrazu nie odzywać się samemu: bo wówczas, mówiący usłyszysz tylko głos swój własny”.

Na obrazy Mehoffera patrzeć codziennie i od czasu otwarcia Wystawy i ciągle z nowem zajęciem.

St. Chrusanowski.

Częstochowa, 22—IV—1913 r.

Rewolucjonistów — mścicieli.

Sledztwo w ciekawej i głośnej sprawie „rewolucjonistów — mścicieli” zostało ukończone. Akty przestało prokuratorowi sądu okręgowego płockiego. Wielce ciekawa była i różnorodna działalność tej bandy zbrodniczej, której członkowie operowali netyliki w Częstochowie i innych miastach Królestwa Polskiego, ale w niektórych wypadkach i zagranicą.

W połowie r. 1911 dokonano „zuchwałych napadów i zamachów na policję. Władze jęły poszukiwać sprawców, ci jednak zresztą zaczęli po sobie ślady i przez długi czas byli nieuchwytni. Dopiero aresztowanie bandyty Płacka rzuciło światło na wiele napadów i dopomogło do wykrycia bandy.

Przedewszystkiem wyszło na jaw, że zabójstwa i napady są sprawą organizacją pod nazwą „rewolucjonistów — mścicieli”, a następnie, że na czele zbrodniczego stowarzyszenia stoi znany w Częstochowie Józef Płatek, używający przezwiska „Sępa”.

Członkowie bandy zbierali się w swoich mieszkaniach koaspracyjnych w Częstochowie, Herbach, Radomsku i Łodzi.

Głównym pomocnikiem Płacka, prawą jego ręką był Dłazewski, były członek jednej ze skrajnych partii. Banda została zorganizowana i rozpoczęła swą działalność w końcu 1910 roku.

Za wiele miejsc zajęłoby wyliczenie szczegółowo wszystkich dokonanych przez bandę napadów. Dość powiedzieć, że ogółem „rewolucjonistów — mścicieli” dokonało 3 napadów na pociągi i stacje kolejowe, 1 napadu na pocztę, 4 napadów na kasjerów i kucpów, 15 zabójstw przedstawicieli policji, zandarmjerji i strazy ziemskiej, 3 zamachów na policję i kilku jeszcze napadów: na majstra, toznicera i t. d.

Członkowie bandy odznaczali się odwagą i rzadko który wpadł żywcem w ręce policji. Prawie każdy, osaczony przez policję, sam siebie zabijał, kilku zginęło od strzałów policji, jak to przypominają sobie czytelnicy w walnej bitwie na Ostatnim Groszu i koło nowej stacji kolei Herbsko-Kieleckiej. Trzech splonęło podczas obłątania.

W sprawie „rewolucjonistów — mścicieli” aresztowano czterdziestkę z górą osób, obecnie znajdujących się w więzieniu w Łodzi i w Piotrkowie. Między nimi znajdują się i członkowie bandy i tacy, którzy dawali im schronienie. Sprawa prawdopodobnie sądzona będzie na jesień.

Z Kamińska.

„Wojciechów” na rozdrazach

Pisałmsy wczoraj o zatargu w największej fabryce mebli. Dziś w „Dniu” znajdziemy pod powyższym tytułem, co następuje:

Szeroko po ziemiach polskich rozbrzmiewa dziś hasło „Swój do swego” i każdy szanujący swą godność jako człowiek i obywatel tej ziemi wyjęta swe sily, by ta roślinna młoda zapuściła korzenie głęboko w społeczeństwie polskiem. Dziś dopiero dostatecznie zrozumiano, jak ważnym czynnikiem w rozwoju społecznym jest mieć swój przemysł i handel. Jak więc uszanować trzeba tych, którzy to zrozumienie przesiadali już dawno i tą drogą kroczyli. Hrabia Poletyło zakłada fabrykę mebli giętych i jako pionier przemysłu polskiego błaga nieba, żeby to dzieło przyniosło korzyść społeczeństwu polskiemu. Dziś fabryka ta ma inną firmę, a mianowicie Tow. akc. fabryki mebli giętych „Wojciechów”.

Ale co zrobiono z tej pięknej myśli? Spaczono ją na wskroś. Duch polskięgo prawie że wymieciono, a zastąpiono go żydowskim. Na dołbtek doczekała się ta pełna poświęcenia praca polska haniebnej zalewacji, gdyż instytucja ta, która przeznaczona była dawać chleb swolm, dziś swolm chleb wydarta. 12-ku urzędnikom fabryki „Wojciechów” w Kamińsku wymówił onegdaj posadę zastępcę dyrektora zarządzającego p. L. Krysińskiego, zyd p. Leo Baum, dawniejszy przedstawiciel firmy w Hamburgu. A wymówił im dia tej przyczyny, że urzędnicy nie mogli tolerować, iż na czele instytucji polskiej stanął zyd. Przerwali więc pracę. Dziś, kiedy całe społeczeństwo wyjęta swe sily, by lud zbudzić z apatii i wyrwać go ze szponów żydowskiego zwierzchnictwa, w tym samym momencie instytucja polska pozwala sobie zaszydzić z uczuć narodowych i pchnąć lud z powrotem w tę otchłań, z której społeczeństwo całe chciałoby go wyciągnąć. Kilkuset robotników patrzy na takie zarządzenia i nie może pojąć, co to ma znaczyć. Czyta nawałowuauia prasy, by popierał swój przemysł, a tutaj na czele przemysłu polskiego stoi zyd.

Acer.

Pierwszorzędny na Częstochowę i okolice, Zakład Fotograficzny W. WESOŁOWSKIEGO
róg II Alei i Teatralnej 26 w Częstochowie.

SKLEP WIEJSKI
II-ga Aleja № 33.
Poleca — masło wyborowe — sery — nowalje — paszteki — paszety — różne galarety, — Chleb wiejski w małych bochenkach kapusie kwaszoną 100 pudów.

Telegramy.

Strajk na Górnym Śląsku. Katowice 23. Strajk górników polskich na Górnym Śląsku wzmagają się stale. Ilość strajkujących obliczona już na 75 tysięcy. W wielu fabrykach i hutach zawieszono pracę z powodu braku węgla, co zwiększa jeszcze ilość robotników niepracujących. Kopalnie posiadają wprawdzie 150 tysięcy ton zapasów urobionego węgla, ale nie nadają się on do użytku fabryk.

Wskutek braku węgla stanęła hula „Marta”, wstrzymano również roboty w hucie Porsiga. W hucie „Julia” w Bobru zmniejszono godziny pracy o połowę. Przebieg strajku jest spokojny, starci ani z policją, ani z robotnikami pracującymi jeszcze nie było.

Groźba burzy. Wiedeń 23. „Zeit” donosi, że pomiędzy Austrią a Czarogórczom przetrwana została wszelka komunikacja pocztowa i telegraficzna.

Wiedeń 23. „Wiener Alg. Zig.” donosi, że szurm generacji na Skutari jest rzeczą postenowaną. W mieście panuje głód, ak, że dalsze trzymanie się jest niepodobniństwem. Granica czarnogórska zupełnie odcięta.

Wiedeń 23. Wobec stanowczych władomości o dalszem obleganiu Skutari przez czarnogórców, delegatki wyrażają obawę, iż sytuacja międzynarodowa pogorszy się. W razie zdobycia Skutari mocarstwa będą musiały twierdzą odebrać silną czarnogórczom.

Wiedeń 23. Trjeścieński „Piccolo” zamieszcza sensacyjną depeszę, że Essad basza, komendant Skutari, prosił czarnogórców o warunki kapitulacji.

Skodar wzięty!

Wiedeń 23. Z Sofji donoszą tu depezę terminową, że wojska czarnogórskie zawładnęły Skodarem. Część miasta stoi w ogniu.

Berlin 23. Wiadomość o upadku Skodaru potwierdza się. Pisma miejscowe wydały nadzwyczajne dodatki, zaopatrzone komentarzami, wróciwszy nowe powikłania polityczne.

Belgrad 23. Ze Skutaru od głównodowodzącego armją obłężniczą nadeszła depeza: Skutaryjska twierdza upadła. Na murach miasta powiewają nasze sztandary. Niech żyje Związek! Niech żyją ludy Bałkańskie!

Cetynja 23. Wiadomość o upadku Skodaru została powitana owacyjnie. Ludność urządziła burzliwą manifestację. Słychać wrzawy okrzyki, skierowane przeciw Austro-Węgrom.

W sejmie pruskim.

Berlin 23. Sejm niemiecki po dłuższej dyskusji, przyjął proponowany przez rząd etat dla kresów wschodnich głosami konserwatystów i narodowo-liberalnych, przeciw głosom polaków, centrum postępców i socjalistów.

Choroba Ojca św.

Rzym 23. Stan zdrowia Ojca św. pogorszył się nagle. W Watykanie niepokój. Wezwano d-ra Marchiatę. Stwierdzono u chorego gwałtowny upadek sił. Słyszanych wiadomości niepodobna otrzymać.

Ustąpienie Bobrzyńskiego.

Wiedeń 23. Od pewnego wybitnego członka stronnictwa zachowawczego krakowskiego wiedeński korespondent naszego „Gońca Czeszoch.” dowiedział się jeszcze przed ogłoszeniem komunikatu w urzędowej „Gazecie Lwowskiej”, że ustąpienie d-ra Bobrzyńskiego ze stanowiska namiestnika jest rzeczą nieodwołalną postanowioną. Dr. Bobrzyński osłabiał, mu, iż postanowił skorzystał ze sposobności, by ustąpił w okolicznościach, które zapewniają mu odwrót z wszystkimi honorami.

Ostatecznie dodaje od siebie korespondent, dr. Bobrzyński wytrwał pięć lat na stanowisku namiestnika, na stanowisku, które objął po zamordowaniu hr. Potockiego wśród ogólnego wzburzenia umysłów przed przyjściem do pewnej równowagi. Ustępuje więc w chwili, gdy może się wykażać tym faktem uspokojenia ukraińców a równocześnie także, faktem, iż skupił większość stronnictwa galicyjskich około wspólnego punktu zatężenia reformy wyborczej. Ze ta reformą wyborczą wymaga zdaniem jej przeciwników poprawek zasadniczych, nie zmienia to zasługi d-ra Bobrzyńskiego.

Nowy namiestnik.

Wiedeń 23. Jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że namiestnikiem galicyjskim po krótkiej przerwie, wypełnionej kierownictwem jednego urzędnika zostanie Paweł książe Sapieha. Paweł ks. Sapieha jest żonaty z koleżanką Winda Schbret. Nominacja Pawła ks. Sapiehy nastąpi na zyczenie efer decydujących, które w ostatnich czasach nie były zadowolone z działalności dotychczasowego bloku stronnictw polskich, stworzonego przez d-ra Bobrzyńskiego. Ten blok był zdaniem owych sfer decydujących zbyt radykalnym. Z owym blokiem sympatyzowały żywioły nawet najskrajniejsze w kraju, jak socjaliści.

Z owego bloku usunąć się lub będąc usunięte żywioły skrajniejsze. Ich miejsce natomiast zajmą żywioły bardziej umiarkowane. Państwo austriackie z takiej kombinacji osiągnie większą korzyść niż osiągnęło z dotychczasowego bloku d-ra Bobrzyńskiego.

Wiedeń 23. Krają ustne pogłoski, że namiestnikiem Galicji zostałby wspólny minister skarbu.

Zamordowanie

ks. Druckiego-Lubeckiego.

Wczoraj po południu, jak już donosiliśmy, nadeszła wiadomość telegraficzna z Warszawy o zamordowaniu ks. Druckiego-Lubeckiego, w majątku jego Teresinie pod Sochaczewem.

Według otrzymanych dotychczas wiadomości, szczegóły zbrodni przedstawiają się, jak następuje:

W poniedziałek po południu ksiądz odwiedził do stacji Teresina gościa swego a szwagra ordynata Jana Bispinga, powożąc sam, bez woźnicy. Gdy ksiądz długo nie wracał, służba udała się na poszukiwania. Między dworem a stacją znaleziono powozik z koniami, przywiązany do drzewa, a obok zwłoki księ-

cia, zamordowanego trzema wystrzałami. Sądząc ze wszystkiego, morderstwo dokonane zostało nie dla rabunku, w drodze-powrotnej-księcia ze stacji do domu.

Władze zarządziły energiczne śledztwo w celu odnalezienia sprawców zbrodni. Wczoraj do Teresina jechał gubernator warszawski, Korff.

Władysław ks. Drucki-Lubecki, brat ks. Ksawerego i Aleksandra, urodzony w r. 1965, żonaty z hrabianką Marią Zamojską, zostawił trzy córki i syna. Księżna z najstarszą córką bawi obecnie w Paryżu.

O zabójstwo dyrektora.

Trzeci wydział karny Sądu Okręgowego plotkowskiego na kadencji swej obecnej w Częstochowie rozpatrywał sprawę 26 letniego Antoniego Stawiarzkiego i 23 letniego Bolesława Borkowskiego, podejrzanych o dokonanie w dniu 2 czerwca 1910 r. w Częstochowie zabójstwa Abrahama vel Aleksandra Jeleniewicza, dyrektora fabryki „Metalurgia” C. Graux i Sp. przy ul. Stradomskiej.

Morderstwo.

We czwartek 2 czerwca 1910 roku przed godz. 8 rano z domów familijnym Peltzerów wyszedł zarządzający wówczas fabryką „Metalurgia” 38-mio letni Jeleniewicz. Gdy doszedł do rogu zabudowań fabrycznych, rozległo się kilka strzałów. Portjer fabryki p. Roch Bodurkiewicz wybiegł na ulicę i ujrzał uciekających 3 mężczyzn. Po drugiej stronie ulicy tuż przy płocie, brocząc obficie krwią, leżał Jeleniewicz. Pośpieszono z pomocą, ranny był jeszcze i wymówił „wody!” zanim jednak zdążył wykonać ten rozkaz—umarł. Śmierć stwierdził wezwany natychmiast lekarz fabryczny dr. Edward Kohn. Zabitego przeniesiono do mieszkania. Ran postrzałowych z brzośnia otrzymał 4; jedna z boku w szyję i trzy w plecy; każda z nich była śmiertelna, na drodze znalezione trzy gilyz od wystrzelonych nabojev.

Pościg.

Przybycie władze policyjne zarządziły otoczenie fabryki policją i wojskiem i przystąpiły do sprawdzania listy obecności robotników; za zbłągany zaś za bójcami wysłano pościg, który nie dał jednak żadnych rezultatów, stwierdzono tylko, że zabójcy uciekając w stronę zabudowań kolei Herbko-Kieleckiej, napotkali po drodze szeregowa pułku huzarów, który chciał ich zatrzymać, lecz zmusił go do bezczynności, skierowawszy doń lufy brzośniów, poczem znikł między budynkami.

Śledztwo.

Śledztwo trwało czas długi, zaarrestowano wiele osób; niektóre z nich silnie podejrjane stanęły nawet przed sądem, który jednak nie znalazłszy dowodów, uwolnił je.

Idąc za zeznaniami jednego ze świadków nieletniego Władysława Kowala, zaarrestowano dwóch robotników „Metalurgii” Antoniego Stawiarzkiego i Bolesława Borkowskiego, których osadzono w więzieniu i którzy, jako oskarżeni z art. 1454 punkt 13 kodeksu karnego o zabójstwo Jeleniewicza stawali wczoraj przed sądem.

Do sprawy wezwano kilkunastu świadków, z których stawilo się 15 i ci wszyscy zeznali, że dobrze pamiętają, iż obaj oskarżeni w dniu zabójstwa do samego śniadania a więc do godz. 8 rano zaniem i w chwili zamachu stali przy swych warsztatach na tej samej sali, co i świadkowie. Zeznanie nieletniego świadka też nie mogło być uznane za dość pewne, zwłaszcza, że było złożone w szczególnych warunkach w Łodzi w wydziale śledczym. To też po ponownem zbadaniu świadków w czasie sprawy i po obronie adw. przys. D. Weintrauba Sąd wyroził

Wyrok.

uwielinniający obu oskarżonych A. Stawiarzkiego i B. Borkowskiego i polecający uwolnienie ich z więzienia.

Kafle i roboty zdunskie

L. NIEPRZECKI i S-ka

w Częstochowie,
Teatralna 34, telefon 331.

WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH

w Częstochowie, Teatralna № 11, otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę, niedzielę i święta do 8 w.

RONIKERA.

KALENDARZYK

Dzień Fideusza — Jutro Marka ewangelisty
Wschód 4—47 Zachód 7—12 Drugie dnia 14—26 przybycie 6—51
Wskazanie Władomości Historycznej
1600 r. Odkrycie Brazylji
1678 r. Ogrószenie uniwersalu oblenownej monety w polsce
Poznacie po tom słowo prawdy na pada cicho i ledy dżoga a potem wchodzi powoli oworem jego staj miodo i kłoda Przełomio słowo (aktas słowo ludzkie wyprado z białym jak kula a zostawia zaraz po sobie rana i bumer.

Adam Mickiewicza

— **Rozszerzenie omentarza.**
Małżonkowie Antoni i Julia Siennicy parafji św. Zygmunta w Częstochowie ofiarowali 296,06 prętów kwadratowych na rozszerzenie cmentarza parafialnego na Kulach.

— Hojna ofiara.

Dowiadujemy się, że niejaki p. Fr. Głowacki na kościół św. Rodziny złożył ofiarę w sumie 3,000 rb.

— Osobiste.

Iuzenier działu stalowny w hucie „Czeszochowa” i komendant strazy fabrycznej na Rakowie p. Szwejkowski wyjechał na sześciotygodniowy urlop.

— Na dzieciu Ela.

Onegdaj w sali Teatru Paryskiego odbyło się przedstawienie amatorskie na korzyść dziecia Ela. Odegrano dwie komedje: „Racy pana Racy” M. Bałuckiego” i „Pan Benet” Fredry. Przed przedstawieniem sekretarz redakcji naszego „Gońca Czeszochowskiego” p. Feliks Gembicki, wypowiedział słowo wstępne o Elu jako poecie. Scharakteryzowawszy Ela jako poetę z Bożej łaski, który swój szczerzy, duży talent częstokroć rozniecał musiał na drobną monetę poetyckich „baniek mydlanych”, zamieszanych w „Kurjerze polskim” i „Gońcu”, zaznaczywszy ciężką walkę o byt, jaką prowadził musiał poeta dla utrzymania swej rodziny, prelegent zakończył swe interesujące słowo wstępne wypowiedzeniem prześlicznej poezji Ela o doll polaków w Poznańskiem. Publikacja, złożona w znacznej części z młodzieży szkolnej, wzruszona tem słówkiem wstępnem, podziękowała prelegentowi oklaskami.

Przedstawienie powiodło się. Młodzieńca publiczność bawiła się doskonale. Doprawdy, szkoda, że na to przedstawienie nie przybyła publiczność tak liczna, jakiej spodziewali się organizatorzy, młodzież szkół polskich, boć ta publiczność spełniłaby nietylko uczynek szlachetny, lecz przepędziłaby wieczór przyjemnie. Amatorom, których gra świadczyła o starannem przygotowaniu swych ról, należy się kilka słów podziękowania, mianowicie pp. Troczyński, Goszczyński, Horzeleński, Majewskiemu, Januszajłowski, Niekraszowi, Neclowi i Liburskiemu.

Dachód z przedstawienia jest niewielki, lecz mimo to, część młodzieży, która zorganizowała to przedstawienie.

Podczas wypowiedzenia słowa wstępnego o Elu, scena była ozdobiona gipsowym portretem Ela, wykonanym przez p. Staszewskiego.

— Z Magistratu.

Warszawski generał-gubernator referentowi magistratu częstochowskiego p. Anczykowskiemu wyznaczył roczny dodatek do pensji (ad personam) w sumie 450 rb.

— Druga szkoła w Pankach.

Gmina Panki nabyła na szkołę nr. 2 budynek pozostały po b. kopalni „Panki”.

— Telefony w gminach.

Zarząd częstochowskijej stacji telefonicznej na ręce władz odońnych złożył projekt połączenia elektrycznych gmin siecią telefonów. Należy przypuszczać, iż projekt ten zostanie powitany przychylnie.

— Zagadkowe zajście.

Pan F. M. komunikuje nam, że w ubiegły wtorek o godz. 12 i pół w południe był świadkiem zagadkowego zajścia. Oto w Starym Ryнку w bramie, wiodącej ku ul. Nadzecznej, między nr. 18 a 19 — gromada żydów zaczęła się nad jakąś młodą kobietą lat około 20 tłęczać, brunetką, skromnie odzianą. Rozbestwiony tłum był swą ofiarę pięściami i kijami, rzucał na ziemię, kopiąc obcasami i mimo rozpaczliwe krzyki: „Jezuście ukrzyżowany, ratuj!” nikt nie stanął w obronie nieszczęśliwej, gdyż jedyny świadek—chrześcijanin wobec rozbestwionego tłamu był bezsilny.

— Kooperatywa drzewna.

Pewna grupa osób z póżród częstochowian powzięła myśl założenia spółki drzewnej i w tym celu zwołuje na niedzielę, 27 b. m. (o godz. 4 po poł.) do lokalu Stow. Rzem.-Przemysłowem (II

Alcja 9) zebranie organizacyjne. Projekt ten witamy z gorącym uzaniem jako nowy czyn obywatelski, dający do wyrwania — z rąk żydowskich — nowej gałęzi handlu, zmonopolizowanej do dziś przez „naszych najserdeczniejszych.”

— Popis gimnastyczny.

W niedzielę, 27 b. m. o g. 6 po poł. odbędzie się popis gimnastyczny członków Czeszoch. Tow. Gimnastycznego. Popis odbędzie się w sali strazy ogłownej ochotniczej (Mikołajewska 23). Dochód z popisu przeznaczono na zakup przyborów gimnastycznych.

Bilety wcześniej nabywać można w cuklerni W. Jackowskiego.

Dziś w czwartek, 24 b. m. o g. 8 wiecz. w sali strazy (Mikołajewska 23) odbędzie się próba ogólna wszystkich oddziałów żeńskich i męskich.

— Benefis Jankowskiego.

Dowiadujemy się, że w środę 30 b. m. na benefis art. komika teatru „Paryskiego” p. Wacława Jankowskiego, Dana będzie znakomita krotchwilka ze śpiewami i tańcami p. t. „Ulani księcia Józefa Poniatowskiego.”

Dyrekcja sprawila nowe barwne kostjmy ulańskie. Szuka urozmaiconą będzie śpiewami staropolskimi i tańcami. Reżyserję prowadzi p. Fr. Strózewski. Próby w pełnym biegu.

Bilety nabywać można w cuklerni Jackowskiego.

— Tolerowanie złego.

Wczoraj o godz. 2 po połud. kilku chłopców, przechodząc ul. Prosta, zabawiało się rzucając kamieniami. Jeden z nich, niejaki H. M., syn obywatelki z Zawodzia, rozigrawszy się, rzucił kamieniem w szybę kantoru pism Wł. Dudka, mieszczącego się przy tejże ulicy w domu nr. 10, która uległa zupełnemu rozbiciu. Poszkodowany udał się do matki chłopca o kompensatę, lecz ta nietylko nie skarciła swej latorośli, lecz obrzuciła p. D. stekiem obelg, wyrządzając poniekąd swem zachowaniem swą solidarność z postępkiem chłopca.

— Budowa wielkiej elektrowni.

Dyrektor fabryki wyrobów emaljowanych w Porębie powziął projekt wzniesienia między Zawierciem a Łazami wielkiej elektrowni, która zaillałaby prądem całą okolicę, a nawet Częstochowę.

Projekt ten znajduje ułatwienie w tem że w pobliżu Poręby znajdują się kopalnie węgla.

— Kradzież futer.

Nocy wczorajszej niewykryci na razie sprawcy włamali się do składu furze Wolffa Frajermauera i Mendla Goldsteina (II dzieja nr. 16) i wnieśli 8 tuzinów skórek oposów, 26 sztuk koziego futra, 10 skórek karakułowych, 10 kufanów futrzanych damskich, 40 futer wraz z gotowymi kołnierkami, wyrządzając szkodę na ogólną sumę 700 rb. Celem wykrycia sprawców wszczęto energiczne śledztwo.

— Samooskarżenie w spr.

Ronikiera.

Po Warszawie krązą pogłoski, jako-by dwóch jakichś ludzi zwróciło się do odpowiednich władz z samooskarżeniem w sprawie głośnego zabójstwa Stanisława Chrzczanowskiego w pokojach umebłowanych, za co rzekomy sprawca zabójstwa, hr. B. Ronikier, szwagier zamordowanego, został skazany na ciężkie roboty.

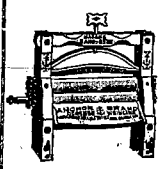
Podobno ludzie owi przyznają się do zbrodni i szczegółowo opisują jej przebieg.

— Zabronione widowiska.

Z powodu nadchodzących świąt wielkanocnych st. st. wszelkie zabawy publiczne, przedstawienia teatralne, widowiska, jak również muzyka w restauracjach, salach tańca itp. zakładać zostają zabronione dziś, w piątek i sobotę. t. j. dnia 24, 25 i 26 b. m.

Radomsk.

— **Ciemności.**
Od kilku dni, mimo słoty, a więc specjalnych warunków utrudniających od zmierzchu ruch uliczny, w Radomsku panują poprostu egipskie ciemności. A jednak mieszkańcy placą dosyć duży haracz na oświetlenie miasta. Przedsiębiorca zaś otrzymuje za to 5,600 rb. rocznie. Dziwnem zatem jest zachowanie się magistratu wobec karygodnego niewypelniania obowiązków przez „oświeciciela”. Czyby nie był on związany kontraktem? Mamy nadzieję, iż nareszcie znajdzie się ktoś—kto polozy kres tej samowoli. A k r.



WYŻYMACZKI Madame Sans Gène.

ZELAZKA do prasowania i **kuchenki** spirytusowe
Kuchenki naftowe „Primus“, oryginalne **Szwedzkie**.
Wagi sprężynowe **Saltersa**.
MASZYNY DO SIEKANIA MIĘSA
Naczynia i przybory kuchenne.
Maszynki do lodów. Polecają

Krzysztof Brun i Syn w Warszawie, plac Teatralny
skład towarów żelaznych i narzędzi.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Od 33 lat egzystująca młocznia, Aleja 2-a 23 w podwórzu, poleca mleko, śmietankę, masła śmietankowe i bryłowe, ogórki korniszony, powidła korniszony, miód —
Od kwietnia 25 kwietnia Kawa, herbata, mleko gorące i kwaśne na porcje od 6—8 z kartoflami. 167

Potrzebna zstak dziewczynka do posług Adres: Pracownia sukien damskich W. Karwowskiej Teatralna 23 parter 0372—7—1

Zgubiono kartę paszportową na imię Paweł Cabana, wydana przez kopalię Mirows T-wa B. Hantke. 179—1

Zginęła książeczka kasy pożyczek. Oszczędność 4742—1

Ważne dla Kooperatyw.

Kłomnicka Fabryka Cykoryi

POLECA:

różne gatunki cykoryi, a w szczególności № 0000

w srebrnym opakowaniu, z korzeni wybranych, oraz bardzo zdrową, pożywną i ekonomiczną

„KAWĘ ZDROWIA“
Żądać we wszystkich sklepach kolonialnych i spożywczych, zwracać uwagę na markę fabryczną, wyobrażającą jaskółkę.

7-o kl. Gimnazjum Żeńskie ze wszystkimi prawami szkół Rząd.
M. SŁOWIKOWSKIEJ
w Częstochowie, Teatralna № 24.
przyjmuje zapisy kandydatów do wszystkich 7 m'u klas i przygotowawczej (2 oddziałowej) ood. Egzaminy przedwakaacyjne rozpoczną się d. 13/26 maja r. b.

Kalendarz Częstochowski na rok 1913, Stanisława Rum-szewicza p. Adwokata Przysięgłego jest do nabycia w drukarni F. D. Wilkoszewskiego II-ga Aleja № 38.

Wyższa Szkoła Kroju pod osobistym kierunkiem mistrzy ni cechu warszawskiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej złotym duży medal w akademii krawców
H. GNIEWKOWSKIEJ,
oraz pierwszorzędna pracownia ubiorów
Dojazd № 5 I piętro front

Najstarsza chrześcijańska pracownia szylów
M. ŁUSZCZYŃSKIEGO
w Częstochowie, 2-ga Aleja 20.

Częstochowski Biuro Komisowe
kaucjonowane
S. Bzowski i J. Dreszer (II Aleja 38 tel. 179.)
Kupi Sprzeda
dom z Tow. w śródmieściu w cenie od 20 do 25,000 gotowizną Rb. 15,000
dom z towarzysztwem II i III Aleja lub Teatralna w cenie 50—60,000.
plac na Teatralnej blisko Alei 48 na 60 łokci plac na ulicy Dojazd 40 na 160 lok.
dom na ulicy Warszawskiej dom na Ostatnim Groszu. 0862

FABRYKA tkanin metalowych i wyrobów drucianych
PIOTRA KUJAWSKIEGO
ulica Wieluńska № 16.
Poleca: siatki do wszelkich fabryk ogrodzenia do parków ogrodów i zwierzyńców wszelkie siatki dla odwielni gospodarstwa i Aptek i gazy do myślowi.
Ceny przystępne.

KRAWIEC
Chrześcijańska pracownia
Najlepiej najtania wykonywa
PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego Marksa
ul. Ogrodowa № 26.
vis à vis Nowego kościoła św. Rodziny.

Do Osoba
wysajęcia zaraz różne mieszkania z wygodami z elektrycznym oświetleniem i kawalerskie pokoje w domu Nr. 2 ul. Teatralna, Wiadomość na miejscu o każdej porze. 180—6—1

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
CHRZEŚCJANIN
II-ga Aleja № 24.
Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po poł.

Apteka A. GAWĘDZKIEGO
dawniej A. Długosta
w Częstochowie II-ga Aleja 26.
Poleca: Świasty Detryt i Limf. Wody naturalne świętego ozerpania, oraz wszelkie lekarstwa specjalne krajowe i zagraniczne.

A. DĘBICKI
Geometa przysięgły
Teatralna 23 m. 14 parter telef. 602
Wykonuya wszelkie roboty Mier-nicze

Zgubiono notes z kartą paszportową wydaną przez fabr Peitzzerów, na imię Jan Burghamera Złożyć proszę do portierni wjeżdż fabryce. 183—1

Dr. Z. Bem
Powrócił na stałe
Przyjmuje chorych jak dawniej od 8—9 rano i od 3—5 p. p.
Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci
Aleja III-cia № 53, telefon 579.

„ POKOST „
C. Ch. Szmida w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb „ „
WACŁAWA ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

Od wydawnictwa
Nadzwyczajne udogodnienie
Interesując się szczerze dobrem naszych prenumeratorów i czytelników i pragnąc im być w trudniejszych sprawach pomocą wszelkimi w porozumieniu z jednym z adwokatów petersburskich, który ofiarował się za zwrotem kosztów w sumie Rb. 5 służę wszystkim prenumeratorom i czytelnikom naszego GOŃCA CZĘSTOCHOWSKIEGO informacjami w obiegach ich spraw, i interesów w Senacie i wszelkich instytucjach rządowych i prywatnych w Petersburgu.

Pozostawiona w sklepie Schumachera II Aleja 38 paczka zawierająca słonię klebaskę i książki odebrać można za zwrotem kosztu ogłoszenia w Administracji Gońca 0370—3—1

Uprzejmie prosimy
Szanownych prenumeratorów o łaskawe wpłacenie zaległej prenumeraty oraz odnowienie na kwartał bieżący.

Kursa
stenografii i pisania na maszynie J. Sekulowicza w Warszawie, Marszałkowska 74 ucząca zamiejscowych letownie biegle stenografować. Prospekty darmo. Po ukończeniu świadectwa.

Nowo Otworzony Cykłodrom
oraz przedstawi wieloletwo na Częstochowie okolicę.
Rowerów znanej firmy Sosnowickiej.
Baran i Edelman, z sprzedażą za gotówkę i na raty na Ostatnim Groszu.
L. AGNIEŻKA I J. MARCIŃSKI
Wszystkie części rowerowe siałe na składzie.

Były 18 letni urzędnik sądowy w zupełności obznajomiony z prawem sumiennie udziela porad. Redagowanie prośb, skarg apelacji kasacji do sądów oraz pieczę wszelkie inne po-dania chociażby najzwilższe. Szkołna Nr. 5 a m. 12. 178—

Trzciny (petyk) bambusy, materjały koszyk.
Rafja (Tylko Indyjskie) Włóky rozmaite.
Materjały do robot w szatach, ochronach
Gry i zajęcia pedagogiczne
Lyczko sztafa, i słoma na kapelusze.
Narzędzia do stoju, wzory, modele p. p. Handlującym ceny hurt.
Zakładom naukow. usępstwo.

BETON
Firma w Częstochowie ul. Żelazna № 7 Telefonu 578.
Poleca: się z robotami i wyrobami betonowymi i żelazo-betonowymi jako to chodniki burty chodnikowe kęgi studienne, rury kanalizacyjne i t. p.
Po cenach przystępnych.

Nowo-otwierzony
Dom Rolniczo - Handlowy,
„ZAGŁĘBIE“
— w Zawierciu —
Poleca wszelkie artykuły w zakresie rolnictwa wchodzące, a także artykuły pomocnicze dla fabryk i rękodzielnictw.

Potrzebna dziewczynka do budki pod Jasną Górę lat od 14 do 15 wiadomość w budce Nr. 2 182—2

„Słöjd“ Warszawa Wilcza 33 tel 60 38
Cenniki na żądanie wysyłka z załiczeniem, pocztą koleją. 0855

Pokój z kuchnią i mały osobny pokój zaraz do wynajęcia Adres III Aleja 5a Wiadomość u stróża. 0284

Sklep spozyczy do sprzedania w najlepszym punkcie Wiadomość w Admin. Gońca 175—

Nowa № 48 tani odświętzone 2 pokoje z kuchnią do wynajęcia. 0346

Plac przy ulicy Jasej sprzedany po 2 rta. 40 k. Wiadomość w redakcji.

Sklep spozyczywo - dystrybucyjny do sprzedania. Wiadomość w Administracji „Gońca“.

Biuro Techniczno-Handlowe Dąbrowski i Wiśniewski
„Tramit“ oraz węże parciane, armaturę wodociagową kotłową. —
Cerkiewna № 11, Telefon № 385.
Poleca: ze składu, Węże gumowe, płyty gumowe azbest, pakunki uszczelniające oryginal, Klingeryt

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym
POSADZKI TERRAKOTOWE (stałe na składzie)
ŻDZIŚŁAW RYLSKI Częstochowa, Aleja II 20 Telefon 93.